

Riedsútstel

| | |
|----------------------------|--|
| Ried | : 18 december 2025 |
| Agindapunt | : 12 |
| Status | : Besluitvormend |
| Program | : 0 - Bestuur en ondersteuning |
| Eardere behandeling | : Werkgroep Raad van de Toekomst 6 november 2025 |
| Portefúljuhâlder | : Niet van toepassing |
| Amtner | : Geert Andringa, griffier |
| Taheakke | : 1. Overdrachtsdocument 'in goed begjin is it heale wurk' |
| Saak- en stiknûmer | : 2025112012789/25ZG111147 |

Underwerp

Vaststellen overdrachtsdocument gemeenteraad Achtkarspelen

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. Het overdrachtsdocument 'In goed begjin is it heale wurk' vast te stellen als handreiking voor de nieuwe gemeenteraad na de verkiezingen van 18 maart 2026.

Koarte gearfetting

De werkgroep 'Raad van de Toekomst', bestaande uit raadsleden en steunfractieleden van alle fracties, heeft meer dan een jaar gewerkt aan een overdrachtsdocument voor de nieuwe gemeenteraad. Het document dat een advies is van de werkgroep aan de gemeenteraad bevat praktische informatie en aanbevelingen om de positie van de raad in het duale stelsel te versterken en een goede start te waarborgen.

Foech ried/kolleezje

Het vaststellen van het overdrachtsdocument is een bevoegdheid van de gemeenteraad omdat het document betrekking heeft op de inrichting en overdracht van de eigen raadswerkzaamheden.

Ynlieding

Op 18 maart 2026 vinden gemeenteraadsverkiezingen plaats. De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan en vertegenwoordigt alle inwoners. De werkgroep 'Raad van de Toekomst' heeft op basis van een model van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden (NVVR) een overdrachtsdocument opgesteld om de nieuwe raad goed op weg te helpen en te ondersteunen. Het document is zorgvuldig samengesteld met inbreng van alle fracties. Er staan adviezen in over o.a. de vergaderstructuur, informatievoorziening, werkgeversrol, regionale samenwerking, participatie en integriteit.

Histoarje

De werkgroep Raad van de Toekomst is een werkgroep van de raad die zich bezighoudt met onderwerpen die de lokale democratie versterken. Met die intentie heeft de werkgroep de ervaringen in de raadsperiode 2022-2026 omgezet naar een handreiking voor de nieuwe raad.

Te berikken effekt

Een sterke start van de nieuwe raad, een sterke positie in het duale stelsel en een transparante bestuurscultuur.

Argumenten

1.1 Het overdrachtsdocument is bedoeld om de nieuwe raad een goede start te laten maken
Het document bevat praktische en relevante informatie over onder meer de informatievoorziening, regionale samenwerking, jongerenparticipatie en het (in)formatieproces na de verkiezingen. In combinatie met het inwerkprogramma helpt het overdrachtsdocument nieuwe en zittende raadsleden snel vertrouwd te raken met de werkwijze van de raad en met de rollen en verantwoordelijkheden in het gemeentebestuur. Dit bevordert een soepele overgang en een voortvarende start van de nieuwe raad.

1.2 De aanbevelingen versterken de positie van de raad in het duale stelsel
Zij dragen bij aan een goed functionerende en slagvaardige raad die zijn kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol effectief kan invullen. Voorbeelden hiervan zijn aanbevelingen om een protocol voor de actieve informatieplicht vast te stellen, de Planning- en Controlcyclus te evalueren, meer grip te krijgen op regionale samenwerking en de rol van de raad bij het thema 'Veiligheid' te versterken. Daarnaast bevat het document aanbevelingen om alert te blijven op toenemende agressie en intimidatie richting politieke ambtsdragers en om blijvend aandacht te besteden aan integriteit binnen het openbaar bestuur.

1.3 De aanbevelingen zijn zorgvuldig geformuleerd met inbreng van alle fracties
De werkgroep heeft breed overleg gevoerd, waarbij ruimte was voor uitwisseling van ervaringen en standpunten. Dit heeft geleid tot een evenwichtig document dat inhoudelijk breed gedragen wordt en daarmee bijdraagt aan een gezamenlijke basis voor de nieuwe raadsperiode.

Alternativen

Geen overdrachtsdocument vaststellen. Dit leidt tot minder houvast en een minder sterke start voor de nieuwe raad.

Kanttekenings/risiko's

1.1 De nieuwe raad gaat over zijn eigen prioriteiten

Het overdrachtsdocument legt daarom geen verplichtingen op, maar is een handreiking en bron van informatie voor de nieuwe raad.

Finânsjes

N.v.t.

Kommunikaasje en ferfolchtrajekt

In februari 2026 organiseert de gemeente een informatieavond voor de partijen die deelnemen aan de raadsverkiezingen. Tijdens deze avond wordt het hoofdstuk uit het overdrachtsdocument over het proces na de verkiezingen met de partijen gedeeld. Op die manier worden alle partijen in een vroeg stadium geïnformeerd over de verschillende mogelijkheden voor samenwerking tussen raad en college in de nieuwe raadsperiode. Na de verkiezingen verstrekt de griffie het volledige overdrachtsdocument aan alle raadsleden en nieuwe steunfractieleden

Buitenpost, 6 november 2025

De werkgroep Raad van de Toekomst,

De secretaris/griffier,

De voorzitter,

Geert Andringa

Jeffrey Graansma

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van de werkgroep Raad van de Toekomst van 6 november 2025;

gelet op het aangenomen amendement 'Mogelijkheid opnemen om als raad zelf verkenningsfase te doorlopen';



Beslút:

1. Het overdrachtsdocument 'In goed begjin is it heale wurk' vast te stellen als handreiking voor de nieuwe gemeenteraad na de verkiezingen van 18 maart 2026, waarbij dit document als volgt aangepast wordt:
 - Hoofdstuk 11, punt 2 eerste zin (blz. 20):
Een mogelijke uitkomst van het duidingsdebat is het formuleren van een opdracht aan een verkenner of informateur, naast of in plaats van het zelf doorlopen van de verkenningsstappen door de gemeenteraad.
 - Toevoegen aan hoofdstuk 11 tussen punt 2 en punt 3 (blz. 20):
2A. Alternatief: raadsverkenning
Naast of in plaats van het aanstellen van een verkenner of informateur kan de gemeenteraad ervoor kiezen de verkenningsfase zelf uit te voeren. De raad kan daartoe in een raadsvergadering (in beginsel openbaar; besloten indien de raad daartoe besluit) de volgende stappen zetten:
 1. te inventariseren welke inhoudelijke thema's en maatschappelijke opgaven partijen van belang vinden;
 2. te verkennen welke vormen van samenwerking op draagvlak kunnen rekenen (coalitieakkoord, bestuursakkoord, raadsakkoord, raadsagenda);
 3. te peilen welke combinaties van partijen het meeste perspectief bieden op stabiliteit;
 4. de uitkomsten vast te leggen in een verslag, uiterlijk binnen drie weken.
 - De titel van Bijlage 2a te wijzigen in: Voorbeelden van opdrachten in de verkennings- en informatieronde
 - Aan Bijlage 2a, na de eerste voorbeeldopdracht, een extra voorbeeld toe te voegen (blz. 29):
Voorbeeldopdracht: raadsverkenning
De gemeenteraad van Achtkarspelen besluit de verkenningsfase zelf uit te voeren en daartoe in één of meer raadsvergaderingen de volgende stappen te zetten:
 1. te inventariseren welke inhoudelijke thema's en maatschappelijke opgaven partijen van belang vinden;
 2. te verkennen welke vormen van samenwerking op draagvlak kunnen rekenen (coalitieakkoord, bestuursakkoord, raadsakkoord, raadsagenda);
 3. te peilen welke combinaties van partijen het meeste perspectief bieden op stabiliteit;
 4. een verslag vast te stellen en openbaar te maken, uiterlijk binnen drie weken.
(Indien de raad besluit (deels) besloten te vergaderen, wordt het openbare verslag zo opgesteld dat het proces en de uitkomsten voor zover mogelijk transparant zijn.)

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Achtkarspelen van 18 december 2025.

De griffier,

De voorzitter,

Dhr. mr. G.J. Andringa

Dhr. J.D. de Vries MSc